

Sobota 10. týždňa v Cezročnom období

Rozjímanie na sobotu 10.
týždňa v Cezročnom období.
Navrhované témy sú: Božie
meno je sväté; pravda žiari v
našich vzťahoch; úprimnosť
života.

15.06.2024

V REČI NA VRCHU, ktorá zaznieva v
liturgii týchto dní, svätý Matúš
predstavuje Ježišovu moc nad
zákonom, ktorý Izrael dostal od
Boha. Pán potvrdzuje jeho večnú
hodnotu a zároveň vyhlasuje potrebu

žiť ho v novom duchu. Láska je teraz stredobodom všetkých predpisov. „Je tu kontinuita i prelomenie: Zákon sa premieňa a prehlbuje ako Zákon lásky, jediný zákon, ktorý odráža otcovskú tvár Boha“^[1]. Z vonkajšieho zákona sa stáva zákonom „vo vnútri človeka, v ktorom pôsobí Duch Svätý: navyše je to sám Duch Svätý, ktorý sa takto stáva Učiteľom a sprievodcom človeka zvnútra srdca“^[2].

Druhé prikázanie, ktoré Mojžiš dostal od Boha a dal ľudu, „predpisuje úctu k Pánovmu menu“^[3]. Ježiš sa naň odvoláva v Kázni na vrchu: „A zasa ste počuli, že otcom bolo povedané: *Nebudeš krivo prisahať, ale splníš, čo si Pánovi prisahal!* No ja vám hovorím: Vôbec neprisahajte – ani na nebo, lebo ono je Božím trónom, ani na zem, lebo ona je podnožkou jeho nôh, ani na Jeruzalem, pretože je mestom veľkého Kráľa, ani na svoju hlavu neprisahaj, lebo ani jediný vlas

nemôžeš urobiť bielym alebo čiernym“ (Mt 5, 33-36). V židovskej spoločnosti sa často uchýľovali k prísaha, niekedy aj falošnej (porov. Mt 23, 16-22); keďže však Božie meno bolo posvätné a nevysloviteľné, vyhýbali sa mu odkazovaním na iné skutočnosti.

Ježiš učí, že každá prísaha ohrozuje Pánovo meno, ktoré je sväté. Preto ho človek nemôže nijako používať. „Prítomnosť Boha a jeho pravda sa má uctievať v každom slove.

Ohľaduplnosť pri odvolávaní sa na Boha v reči úzko súvisí s úctivou pozornosťou voči jeho prítomnosti, ktorú dosvedčame alebo hanobíme každým svojím tvrdením“^[4]. Pán zveril svoje meno tým z nás, ktorí v neho veria, a tak nám zjavil svoje osobné tajomstvo. „Dar mena patrí do oblasti dôvery a intímnosti. (...) Musí ho uchovávať v pamäti v tichu adorácie plnej lásky. Má ho vkladať do svojich slov len na to, aby ho

velebil, chválil a oslavoval“^[5]_. Jeho meno, kázal svätý Augustín, „je veľké tam, kde sa vyslovuje s úctou, ktorá prislúcha jeho veľkosti a majestátu. Božie meno je sväté tam, kde sa vyslovuje s úctou a strachom, že ho urazíme“^[6]_.

PRISAHAŤ znamená brať Boha za svedka niečoho, odvolávať sa na jeho pravdivosť ako záruku, že to, čo sa hovorí, je pravda. Ježiš kategoricky odmieta požiadavku prísahy, ktorá má zaručiť pravdivosť jeho slov. Pravda musí zažiariť sama o sebe. Iste, ľudské slovo je krehké a slabé, ale zdravé a ušľachtilé ľudské vzťahy je možné nadviazať len vtedy, keď dôverujeme, že naše slová sú odrazom pravdy. „Ľudské spolužitie by nebolo možné, keby si ľudia navzájom nedôverovali ako ľudia, ktorí vo vzájomnom styku hovoria

pravdu“^[7]. Dôvod tejto dôvery je založený na láske. „Sme povolaní vytvoriť medzi sebou, v našich rodinách, v našich spoločenstvách ovzdušie transparentnosti a vzájomnej dôvery (...). A to je možné vďaka milosti Ducha Svätého, ktorý nás uschopňuje robiť všetko s láskou, a tak naplno plniť Božiu vôľu“^[8].

Tento spôsob života tvárou v tvár pravde, pripravený obetovať sa pre ňu, zanecháva v nás brázdnu harmónie a pokoja. „Iba pokora môže nájsť pravdu a pravda je zasa základom lásky“^[9]. Na druhej strane „žiť komunikáciou, ktorá nie je autentická, je vážne, pretože to bráni vzťahom, a teda láske. Kde je lož, tam nie je láska (...) Keď hovoríme o komunikácii medzi ľuďmi, máme na mysli nielen slová, ale aj gestá, postoje, dokonca aj mlčanie a neprítomnosť. Človek hovorí všetkým, čím je a čo robí. Všetci žijeme komunikáciou a neustále

balansujeme medzi pravdou a
ľžou“^[10].

Kresťanské povolanie je cestou
stotožnenia sa s Kristom. On je
Pravda (Jn 14, 6), ktorá prišla na svet,
aby vydávala svedectvo o pravde (Jn
18, 37). Z toho vyplýva, že láska k
pravde je pre kresťanský život
prirodzená, je základným zákonom
spôsobu, akým jeho učeníci hovoria a
konajú: „Vaša reč nech je: áno, áno;
nie, nie“ (Mt 5, 37). Všetko, čo je
pravdivé, pochádza od Boha, „čo je
navyše, pochádza od Zlého“ (Mt 5,
37). Láska k pravde je nevyhnutne
prítomná na ceste, ktorá vedie k
Bohu. To nás bude viesť k tomu, aby
sme sa ju usilovali poznať a
odovzdávať ju v úmysloch, slovách a
skutkoch. Byť úprimný znamená
slúžiť pravde, konať pravdu znamená
byť v spoločenstve s Pánom.

KEĎ SA svätého Josemaríu opýtali na cnosť, ktorú má najradšej, hneď odpovedal: úprimnosť. „Nech je naše áno, áno; a naše nie, nie“ je mottom prvej školy, ktorá sa zrodila pod jeho priamym vedením. „Kresťan by mal byť hodnoverný, pravdivý a úprimný vo všetkom, čo koná,“ kázal raz.

„Jeho život by mal vyžarovať jediného ducha — Kristovho. Ak by mal byť niekto na svete skutočne dôsledný, tak je to kresťan, pretože mu bol zverený dar pravdy (Porov. Lk 19, 13), ktorá nás vyslobodí (Porov. Jn 8, 32) a tento dar by mal prinášať ovocie. Otče — možno sa ma opýtate — ako dosiahnem pravdivosť života? Ježiš Kristus dal svojej Cirkvi všetky potrebné prostriedky: naučil nás modliť sa, obracať sa na jeho nebeského Otca, zoslal nám svojho Ducha (...); a nechal nám viditeľné znamenia svojej milosti, sviatosti. Využívaj ich. Zintenzívni svoj život zbožnosti. Modli sa každý deň“^[11].

Niekedy sa môžeme báť pravdy; sme zaskočení záväzkami a požiadavkami, ktoré v sebe nesie. Môžeme prosiť Pána o milosť konať vždy transparentne a jednoducho, bez pretváranky a komplikácií. Vieme, že pravda, ak nie je celá – aspoň z našej strany –, nie je pravdou. Keď sa budeme správať takto, úprimne, budeme dôveryhodní, bez potreby pridávať prehnané vyjadrenia, aby sme boli pre druhých dôveryhodní.

Mária v tichosti počúvala anjelove slová, pýtala sa na to, čomu nerozumela, a odpovedala veľkoryso, bez výhovoriek. Vďaka jej *fiat* sa v jej lone vtelila spásonosná Pravda. V nej sa uzavrela definitívna zmluva medzi pravdou a láskou. Môžeme sa obrátiť na jej materinský príhovor, aby sa jej deti naučili žiť pravdu v láske, a tak si otvorili cestu k väčšej Pravde.

[1] Svätý Ján Pavol II, *Audiencia*, 7-IV-1999.

[2] *Ibid.*

[3] *Katechizmus Katolíckej Cirkvi*, bod 2142.

[4] *Ibid.*, bod 2153.

[5] *Ibid.*, bod 2143.

[6] Svätý Augustín, *De sermone Domini in monte*, 2, 5, 19.

[7] Svätý Tomáš Akvinský, *Summa Theologiae* II-II, q.109, a.3, ad.1.

[8] František, *Anjel Pána*, 12-II-2017.

[9] Benedikt XVI, *Posolstvo*, 29-XI-2019.

[10] František, *Audiencia*, 14-XI-2018.

[11] Svätý Josemaría, *Boží priatel*, bod 141.

.....

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
sk-sk/article/sobota-10-tyzdna-v-
cezrocnom-obdobi/](https://opusdei.org/sk-sk/article/sobota-10-tyzdna-v-cezrocnom-obdobi/) (22.04.2025)